

Verslag van activiteiten 2021

Ook in 2021 werd de Gerrit van Houten Stichting enigszins gehinderd door de covid-19 pandemie en de in verband daarmee genomen beperkende maatregelen. In plaats van de vier reguliere vergaderingen die het bestuur gewoonlijk houdt, kon slechts één fysieke bijeenkomst worden georganiseerd; de drie andere waren video-overleggen. Zaken die uitstel konden lijden zijn blijven liggen, urgente gevallen zijn door middel van ad-hoc contacten behandeld.

Met het Instituut Mijnbouwschade Groningen verschilt de Stichting van mening over de schade aan het pand Damsterdiep 215. In het verslagjaar is een contra-expertise uitgevoerd en een begin gemaakt met het opstellen van een herstelplan. Het noodzakelijke reguliere onderhoud is verricht.

In het verslagjaar is het project ter restauratie en verduurzaming van de Fraeylemaborg afgerond. Vanwege de bouwactiviteiten en de pandemie was de borg gedurende een half jaar gesloten. Desondanks lag het aantal bezoekers aan de borg en deelnemers aan de activiteiten (26.372) een kleine 10.000 hoger dan in het covid-jaar 2020, maar wel bijna 12.500 lager dan in het laatste gewone jaar 2019 (38.866). Ook het aantal bezoekers van het park is gegroeid (van 88.394 naar 96.251).

Besloten is in te stemmen met het voornemen van de Stichting Landgoed Fraeylemaborg tot het onderzoeken van de mogelijkheid om uitbreiding van de expositieruimte te realiseren door de bouw van een ondergronds paviljoen achter het Koetshuis.

Het bestuur van de Gerrit van Houten Stichting heeft, overeenkomstig de wens van de Stichting Landgoed Fraeylemaborg, de heer Hans Alders te Groningen benoemd tot opvolger van Henk Menninga, die per 1 januari 2022 als voorzitter van de Fraeylemaborg vertrekt.

Het Bestuur heeft besloten tot het opstellen van een 'beleggingsstatuut' waarin de hoofdlijnen van het vermogensbeheer worden vastgelegd en dat leidend zal zijn bij de uitvoering van het beleid. Hiermee wordt de wijze van beleggen geïnstitutionaliseerd en kan het bestuur mandaten afgeven aan professionals voor het discretionair beleggen van het vermogen van de Gerrit van Houten Stichting.

De collectie is uitgebreid met een unieke 17^e-eeuwse zilveren brandewijnkom van Groningse makelij. Dit buitengewoon waardevolle stuk is vervaardigd voor Fouwel Rengers, lid van de familie die de Fraeylemaborg in bezit heeft gehad. De aanschaf is mede mogelijk geworden door een bijdrage van de Vereniging Rembrandt. Het is de bedoeling dat dit pronkstuk in de borg te zien zal zijn tijdens de expositie die in 2022 ter gelegenheid van het 350-jarig ontzet van Groningen in de Fraeylemaborg zal worden gehouden.

Een particulier schonk de Stichting enkele tekeningen en documentatie over Gerrit van Houten.

Het bestuur heeft opdracht gegeven de catalogi van de Fraeylemaborg en de Gerrit van Houten Stichting met elkaar te integreren.

De catalogus van de collectie is gecompleteerd. Het aanvullen en verbeteren ervan vergt aanhoudende zorg.

Besloten is om de Gerrit van Houten Prijs in te brengen in de *Young Grunn Award* (YGA) van het Groninger Museum en galerie-kunstplatform NP3. YGA stelt jonge kunstenaars in staat een professioneel coaching- en ontwikkeltraject te volgen, dat resulteert in een expositie voor de winnaar in het Groninger Museum. De bijdrage van de Gerrit van Houten Stichting komt ten goede aan verschillende onderdelen van het project, zoals het coachingtraject, de ontwikkeling van een expositieplan, de prijsuitreiking, het honorarium voor de winnende kunstenaar en de productie van de tentoonstelling in het Groninger Museum.

Door afvaardiging van een bestuurslid participeert de Gerrit van Houten Stichting in de organisatie.

In het verslagjaar is meegewerkt aan de voorbereiding van de herdenking van het feit dat het 2022 350 geleden zal zijn dat de stad Groningen werd belegerd en ontzet (1672-2022). De in de Fraeylemaborg te houden tentoonstelling zal onderdeel zijn van een breed opgezette herdenking, waaraan vele musea in de provincie Groningen meedoen.

De opstellen in Slochteren en de kunst- en antiekcollectie zijn opnieuw getaxeerd.

Het bestuur stelt pogingen in het werk tot het openbaar maken van het voor de geschiedschrijving belangwekkende archief van de Fraeylemaborg.

Hoofdpijnen Beleidsplan 2022-2027

Beheer van onroerende goederen

De Stichting is eigenaresse van het 'Van Houtenhuis' (het pand Damsterdiep 215 te Groningen) en van de Fraeylemaborg met het bijbehorende landgoed te Slochteren.

Het dagelijkse beheer van het pand te Groningen (een gemeentelijk monument) is gericht op het behoud van zijn oorspronkelijke kwaliteiten.

De Stichting wil de Fraeylemaborg te Slochteren (een Rijksmonument) een levend voorbeeld laten zijn van een achttiende-eeuwse Groninger borg met een negentiende- tot vroeg twintigste-eeuwse inrichting. Een van de ruimten in de borg is bestemd voor het tentoonstellen van werken van Gerrit van Houten; daarnaast worden ook in andere vertrekken stukken uit de Van Houtencollectie getoond.

Het beleid is erop gericht om het bij de borg behorende landgoed (het 'Slochterbos') een daarbij passend aanzien te laten behouden en voor het publiek toegankelijk te doen zijn. De Stichting streeft ernaar het Landgoed verder te completeren en de inventaris van de borg met passende stukken aan te vullen.

Binnen de kaders die door de Gerrit van Houten Stichting worden aangegeven, voert de Stichting Landgoed Fraeylemaborg het dagelijks beheer van de borg en het landgoed. Ze is ook belast met de voorbereiding en uitvoering van plannen voor het behoud en de exploitatie ervan. Daarbij behoort onder meer het organiseren van exposities en andere publieksactiviteiten en het verwerven van subsidies ten behoeve daarvan.

Beheer van roerende goederen

De Gerrit van Houten Stichting beheert de door Gerrit van Houten en leden van zijn familie nagelaten kunstwerken, alsmede werken van andere kunstenaars die, als persoon of door de aard van hun werk, verwant zijn met Gerrit van Houten, dan wel passen bij het inrichtingsprofiel van de Fraeylemaborg.

In de komende jaren zijn de inspanningen bij het beheer van de collectie vooral gericht op

- het verbeteren van de digitale catalogus;
- de nadere precisering van het collectieprofiel;
- sanering van de collectie aan de hand van het profiel;
- de presentatie van de collectie via digitale media;
- het opmaken van een conserverings- en restauratieplan.

Daarnaast zal de Stichting de collectie zo mogelijk aanvullen met stukken die in het collectieprofiel passen. Deze aanwinsten zullen vervolgens worden beschreven en indien nodig geconserveerd.

De Stichting benut in principe alle zich voordoende mogelijkheden om bekendheid te geven aan Gerrit van Houten, zijn werken en die van zijn familieleden, de Fraeylemaborg en het landgoed. Ze doet dit door het exposeren en in bruikleen geven van stukken, het verzorgen van eigen publicaties, het ondersteunen van publicaties van derden, het onderhouden van een website en de deelname aan het project *Young Grunn Award* (YGA) van het Groninger Museum en galerie-kunstplatform NP3. Dit project stelt jonge kunstenaars in staat een professioneel coaching- en ontwikkeltraject te volgen, dat resulteert in een expositie voor de winnaar in het Groninger Museum.

De Stichting onderhoudt actieve betrekkingen met andere instellingen, zoals de RKD en het Panorama Mesdag te Den Haag en het Van Gogh-Museum te Amsterdam. De Stichting volgt actief ontwikkelingen die het mogelijk zouden kunnen maken om werk van Gerrit van Houten in het westen des lands te exposeren.

De Stichting wordt betrokken bij de werving van een nieuwe conservator die wegens het vertrek van de huidige functionaris door de Stichting Landgoed Fraeylemaborg en de Jan Menze van Diepen Stichting zal worden aangetrokken.

Beheer van andere vermogensbestanddelen

De Stichting accepteert schenkingen en legaten voor zover deze bij haar doelstelling passen en voert een duurzaam vermogensbeheer.

Het beheer is erop gericht zodanige revenuen te genereren, dat de Stichting in staat is subsidies te verstrekken die passen bij haar doelstelling, de kosten te dragen van het beheer, behoud, conservering en restauratie van haar onroerende goederen en kunst- en cultuurhistorische bezittingen, alsmede haar collectie aan te vullen.

Jubilea

In 2020 was het 75 jaar geleden dat de Stichting Gerrit van Houten werd opgericht met het doel 'het bevorderen van de kunstzin van het publiek door het tentoonstellen van schilderijen, aquarellen en tekeningen van Gerrit van Houten en andere bekende schilders en van kunstvoorwerpen, waaronder begrepen antiek porselein en aardewerk, of het in bruikleen geven van deze schilderijen, aquarellen en tekeningen aan anderen die hetzelfde doel nastreven'. Later is deze doelstelling uitgebreid met 'de instandhouding van het landgoed Fraeylemaborg te Slochteren'. Landgoed en borg zijn in 1972 door de Stichting aangekocht met het doel dit cultuurhistorische ensemble open te stellen voor het publiek en het te laten functioneren als expositiegelegenheid, waar niet alleen werken van Gerrit van Houten te zien zijn, maar ook tijdelijke tentoonstellingen kunnen worden gehouden.

Vanwege de corona-crisis kon in 2020 de 75^e verjaardag van de Gerrit van Houten Stichting niet worden gevierd. Er worden voorbereidingen getroffen om in 2025 alsnog op passende wijze aandacht te schenken aan het jubileum van de Gerrit van Houten Stichting en dan ook het feit te vieren dat het op 4 november 2025 een halve eeuw geleden zal zijn dat de Fraeylemaborg als museum voor het publiek werd opengesteld.

In 2022 zal door het houden van een speciale tentoonstelling aandacht geschonken worden aan het ontzet van de stad Groningen in het jaar 1672 en de rol die de bewoners van de Fraeylemaborg in het 'Rampjaar' hebben gespeeld.

Staat van baten en lasten 2021

Baten

Huuropbrengsten	212.579	
Baten uit beleggingen	53.481	
	<hr/>	266.060

Lasten

Besteed aan de doelstellingen

Kosten gebouwen en terreinen	55.248	
Kosten kunstcollectie	11.024	
Verleende subsidies en reserveringen	157.782	
	<hr/>	224.054

Kosten beheer en administratie

Beheer en administratie	21.064	
	<hr/>	21.064

Saldo voor financiële baten en lasten

		<hr/>
		20.942

Financiële baten en lasten		4.259
----------------------------	--	-------

Resultaat zonder kapitaalmutaties		<hr/>
		25.201